

Lygiai prieš 30 metų, tuometinio generalinio prokuroro 1993 m. balandžio 2 d. įsakymu Generalinėje prokuratūroje buvo įkurtas pirmasis Kovos su organizuotu nusikalstamumu skyrius, kuriam buvo pavesta pažaboti tuo metu mūsų šalyje bujojusį nusikalstamų grupuočių vykdytą verslininkų ir įmonių turto prievartavimą, vadintą reketu, kurį lydėjo nužudymai, sprogdinimai, padegimai ir kiti itin sunkūs nusikaltimai. Vėliau tokie padaliniai buvo įkurti Vilniaus ir Kauno prokuratūrose.

Per 30 veiklos metų organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo (ONKT) padalinių prokurorai išaiškino Panevėžio „Tulpinių“, „Vilniaus brigados“, Kauno „Daktarų“, „Ramaškės“, Žaliakalnio, Klaipėdos Sigito Gaidjurgio, Šiaulių „Princų“ arba Vladų, Panevėžio „Kavioro“, Alytaus Baublių, Kauno „Agurkinių“, „Kamuolinių“ ir daugelio kitų miestų bei rajonų susivienijimų ar organizuotų nusikalstamų grupuočių veiklos padarytus nusikaltimus. Atskleidė daugybę korupcinių nusikaltimų, kuriais kaltinami ne tik verslininkai, bet ir aukštas pareigas ėję teisininkai – teisėjai, advokatai, prokurorai. Šiandien kovojant su organizuotu nusikalstamumu prokurorams ir pareigūnams daugiausia dėmesio tenka skirti išaiškinat neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvartą ir kontrabandą, akcizais apmokestinamų prekių kontrabandą, vagystes užsienyje, prekybą žmonėmis, neteisėtą disponavimą ginklais ir šaudmenimis. Nors labai aukšto pavojaus lygio nusikalstamų grupių Lietuvoje mažėja, pastebima, kad jos integruojasi į tarptautinius kriminalinius tinklus bei siekia investuoti į legalų verslą – prekybą nekilnojamoju turtu, įvairias tarpininkavimo paslaugas, krovinių pervežimo įmones.

Keletas įdomių faktų apie organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo padalinius:

- šiuo metu Generalinėje prokuratūroje ir penkiuose didžiuosiuose miestuose esančiuose organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo padaliniuose dirba 59 prokurorai;
- ypatingu žiaurumu garsėjusios Panevėžio „Tulpinių“ grupuotės įvykdyti nusikaltimai tirti apie 14 metų, šiam tyrimui vadovavo dabartinis Generalinės prokuratūros ONKT departamento vyriausiasis prokuroras Artūras Urbelis, turintis beveik 30 metų kovos su organizuotu nusikalstamumu patirtį;
- vienas iš Panevėžio „Tulpinių“ grupuotės vadeivų už skirtingus nusikaltimus tris kartus yra nuteistas kalėti iki gyvos galvos;
- per pastarąjį dešimtmetį buvo pradėti 13 ikiteisminių tyrimų ir teismui perduotos 27 baudžiamosios bylos dėl pavojingiausios organizuoto nusikalstamumo formos – nusikalstamo susivienijimo;
- Lietuvos generalinė prokurorė Nida Grunskienė Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokurore dirbo daugiau nei 14 metų ir penkis iš jų ėjo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotojos pareigas;
- abu Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotojai Gintas Ivanauskas ir Saulius Verseckas

taip pat sukaupę po 20 metų patirties, dirbant Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokurorais.

